

Undervisningsbeskrivelse

BØRNE- OG
UNDERVISNINGSMINISTERIET
STYRELSEN FOR
UNDERVISNING OG KVALITET

Termin	Skoleåret 22/23
Institution	Favrskov Gymnasium
Uddannelse	STX
Fag og niveau	Oldtidskundskab c-niveau
Lærer(e)	Line Sakariasen
Hold	2r

Oversigt over gennemførte undervisningsforløb

Søjle 1	Iliaden - helteideal
Søjle 2	Græsk tragedie: Antigone
Søjle 3	Kunst - antik skulptur
Søjle 4	Romersk filosofi: Senecas breve
Søjle 5	Skabelsen – fra <i>mythos</i> til <i>logos</i>

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb

Søjle 1	Iliaden - helteideal
Indhold	<p>Kernestof</p> <ul style="list-style-type: none"> • Homers <i>Iliade</i>: 1. sang v. 1-246, v. 318-430, 3. sang v. 1-180, 6. sang v. 312-529 og 22. Sang v. 90-404 (Due, Gyldendal) <p>Perspektiverende materiale</p> <ul style="list-style-type: none"> • Uddrag af Christa Wolf: <i>Kassandra</i> (1983) • Uddrag af filmen <i>Troy</i> af Wolfgang Peterson (2004) <p>Supplerende materiale</p> <ul style="list-style-type: none"> • Andreasen og Refslund: <i>Paideia - en grundbog til oldtidskundskab</i>, Systeme 2013: s. 11-19 & 23-29.
Omfang	10 blokke á 95 minutter
Særlige fokuspunkter	I dette forløb læses centrale uddrag af <i>Iliaden</i> med henblik på at afdække det homeriske helteideal, og der perspektiveres med uddraget af Christa Wolf fra 1983 til et af eftertidens (kritiske) vinkler på de antikke helteskikkelser. Der er i læsningen af <i>Iliaden</i> særlig fokus på Achilleus, Agamemnon, Hektor og Paris - og på de karakteristika, som de hver især præsenteres med. Selvom fokus således er på helteopfattelsen, søges det samtidig, at eleverne opnår overblik over andre aspekter af værket: eposgenrens træk, værkets komposition, homeriske stiltræk og en gennemgående karakteristik af forholdet mellem mennesker og guder. Udover de homeriske genretræk søges bl.a. følgende fagbegreber inddraget i analyserne: arete, time, kleos, do ut des, antropomorfisme, m.fl.
Væsentligste arbejdsformer	Gruppearbejde, pararbejde, lærerstyret undervisning (særligt mhp. opøvelse af nærlæsning)

Søjle 2	Græsk tragedie: <i>Antigone</i>
Indhold	<p>Kernestof:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sofokles: <i>Antigone</i>, oversat af Otto Foss, Hans Reitzels Forlag, 1977/1998 <p>Perspektivmateriale:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Uddrag af filmen <i>Sophie Scholl - de sidste dage</i>, Marc Rothermund (2005) (kapitel 10)

	Supplerende materiale: <ul style="list-style-type: none"> Andreasen og Refslund: <i>Paideia - en grundbog til oldtidskundskab</i>, Systime 2013: s. 101-108 og s. 115-116 (formidlet i læreroplæg)
Omfang	8 moduler á 95 minutter
Særlige fokuspunkter	<p>I dette forløb læses og analyseres den græske tragedie <i>Antigone</i> af Sofokles. Der fokuseres på tragediens centrale temaer og konflikter såsom individ vs. stat, samvittighed vs. jura, religion vs. politik, magt vs. ret samt civil ulydighed. Af græske kernebegreber inddrages nomos/fysis og genos/polis for at forstå de værdier, som diskuteres i tragedien. Desuden søges det at karakterisere de konfliktfyldte forhold mellem tragediens karakterer såsom Antigone vs. Kreon, Kreon vs. Haimon, Antigone vs. Ismene.</p> <p>Gennem sideløbende lærerforedrag skabes der overblik over opførelsesforholdene for den græske tragedie, tragediens struktur og generelle genretræk, herunder en let introduktion til Aristoteles' dramateori.</p> <p>Som perspektivering arbejdes der med et uddrag af filmen <i>Sophie Scholl</i>, der behandler beslægtede problemstillinger fra 2. Verdenskrig og tragediens universelle temaer udforskes herigennem.</p>
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning, par/gruppearbejde, læsekreds

Søjle 3	Kunst – antik skulptur
Indhold	<p>Kernestof: Følgende skulpturer behandles i undervisningen (Nummer refererer, hvor det er muligt, til skulpturnummeret (ikke sidetal) i Fich m.fl.: Græsk Kunst):</p> <p>Mandeskulpturer:</p> <ul style="list-style-type: none"> 102. Sounion-kouros 103. Anavyssos-kouros 105. Aristodikos 64. Kritios-drengen 244. Spydbæreren 274. Hermes med Dionysos-barnet 239. Poseidon/Zeus fra Kap Artemision 310. Bronzestatue af en bokser <p>Kvindeskulpturer:</p> <ul style="list-style-type: none"> 83. Auxerre-koren

	<ul style="list-style-type: none"> • 70. Kore fra Akropolismuseet • 227. Athene på metope fra Zeustemplet i Olympia • 197. Karyatide fra Erechteion • 198. Nike fra Athene-Nike-templet i Athen • 273. Afrodite fra Knidos • 302. Gammel markedskone <p>Skulpturgrupper:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 312. Pan & Afrodite • 306. Laokoon-gruppen • 290. Galler der dræber sig selv og sin hustru <p>Perspektiverende materiale:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Romersk klassicisme - Primaporta-statuen, Claudius som Jupiter, Tiberius som Jupiter, Commodus som Herakles • Renæssancen - Michelangelo: David • Barokken - Bernini: Engel med tornekrone & Bernini: David • Nyklassicisme - Bertel Thorvaldsen: Jason med det gyldne skind • Realisme/ekspressionisme - Rodin: Manden med brækket næse & Tænkeren • Surrealisme – Dali: Venus fra Milet med skuffer • Samtid – Christian Lemmerz: The undead & Adam Kadmos <p>Supplerende materiale:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Susan Woodford: <i>Græsk og romersk kunst</i>, Systime: side 6-22 • Andreasen og Refslund: <i>Paideia - en grundbog til oldtidskundskab</i>, Systime 2013: s. 45-53, s. 129-136, s. 171-176 og s. 201-206 (delvist formidlet i læreroplæg) <p>Der eksamineres i <u>ukendt</u> skulptur.</p>
Omfang	8 blokke á 95 minutter
Særlige fokuspunkter	Forløbet har til formål at sætte eleverne i stand til at beskrive, analysere, stilbestemme, datere og fortolke antikke skulpturer. Der fokuseres på rundskulpturen i overgangen fra arkaisk til klassisk tid, men der analyseres desuden skulpturer fra hellenistisk tid, ligesom der perspektiveres til senere perioder: romersk, renæssancen, barokken, nyklassicismen og moderne tid. Dermed opøves elevernes evne til at trække lange linjer gennem kunsthistorien, genkende det antikke formsprog i senere skulpturkunst og forholde sig til sammenhængen mellem antikken og eftertiden.
Væsentligste arbejdsformer	Projektarbejde, oplæg, gruppearbejde, klasseundervisning

Søjle 4	Romersk filosofi: Senecas breve
Indhold	<p>Kernestof:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Senecas <i>Moralske breve til Lucilius</i>: Brev 2, Brev 5, Brev 41, Brev 47 oversat ved Kell Commerau og Hans Gregersen, AIGIS (2009) <p>Perspektiverende materiale:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Svend Brinkmann: ”Moderne mennesker: stoisk uro”, <i>Politiken</i> (2020) <p>Supplerende materiale:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Andreasen og Refslund: <i>Paideia - en grundbog til oldtidskundskab</i>, Systeme 2013: s. 160-163
Omfang	7 blokke á 95 minutter
Særlige fokuspunkter	Gennem nærlæsning af en række af Senecas moralske breve til Lucilius søgte forløbet at undersøge det stoiske verdensbillede og filosofiske ideal, som Seneca udfolder. I analysen af brevene søges begreber såsom <i>logos</i> , <i>fysis</i> , <i>ratio</i> , <i>affectus</i> , <i>fatum</i> og stoisk ro inddraget. Forløbet afrundes med en tekst af Svend Brinkmann, som perspektiv til hvorvidt, hvordan og hvorfor stoicismen stadig kan siges at have relevans i nutidens vestlige samfund.
Væsentligste arbejdsformer	Pararbejde, gruppearbejde, lærerstyret undervisning

Søjle 5	Skabelsen – fra <i>mythos</i> til <i>logos</i>
Indhold	<p>Kernestof:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hesiod: <i>Theogonien</i> - vers 104-210, 453-506 (oversat af Lene Andersen, Gyldendal, 1973) • Lukrets: <i>Om verdens natur</i> – 1. bog vers 265-328, 418-429 og 5. bog vers 416-508 (oversat af Madsen og Madsen, Det lille Forlag, 1998) • Ovid: <i>Forvandlinger</i>, 1. sang, vers 1-88 (oversat af Otto Steen Due, Gyldendal, 1989) <p>Perspektiverende materiale:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Morten Jastrup: ”Tættere på skabelsen” (<i>Politiken</i> 26/3 – 06) <p>Supplerende materiale:</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • Andreasen og Refslund: <i>Paideia - en grundbog til oldtidskundskab</i>, Systime 2013: s. 30
Omfang	7 blokke á 95 minutter
Særlige fokuspunkter	<p>Forløb om verdens, gudernes og menneskets skabelse. Med udgangspunkt i begrebsparret <i>mythos-logos</i> får eleverne gennem læsning af tre forskellige skabelsesberetninger indblik i den antikke tankegangs udvikling fra en mytisk/religiøs til logisk/ateistisk forklaring af omverdenen. Derudover forventes eleverne gennem forløbet at opbygge et grundlæggende kendskab til den græske gude- og myteverden.</p> <p>Eleverne får desuden kendskab til en række fagbegreber, som kan åbne op for at analysere og fortolke de antikke skabelsesfortællinger, f.eks. kosmogoni, teogoni, ætiologi(normativ/deskriptiv) og antropomorfisme. Derudover stifter de bekendtskab med den didaktiske gren af eposgenren.</p>
Væsentligste arbejdsformer	Gruppearbejde, skriftlige øvelser, lærerstyret undervisning